

Josep Bevià, secretari del Grup Parlamentari socialista del Congrés dels Diputats

“Guerra és el que la majoria del PSOE pensa i representa”

Senador per duplicat i congressista repetit, Josep Bevià Pastor –Sant Vicent del Raspeig, l'Alacantí, 1933– és el parlamentari valencià de més relleu a l'administració socialista del Congrés. Doble polític de Martín Toval, creu que el PSOE no necessitarà ajuda per tornar a guanyar les eleccions.

Senyoria, no dirà que no viu millor ara que quan ensenyava la sintaxi de La Iliada...

—No crega. Cada vegada recorde amb més enyorança la pissarra i el clarió i tot el món grec, però la vida del Parlament té un vertigen especial. És estar en un centre on passen totes les tempestes que afecten la gent. Ara, un recorda aquell vell Sòfocles que escrivia obres de teatre i alhora no podia negar-se a participar en la vida política. Sense tenir res a veure amb ell, ¡eh!, ¡no faltaria més!, però si l'estil de vida aquest, integral, preocupar-te per totes les coses.

—¿I ha canviat molt el seu patrimoni?

—¡En absolut! Aquesta casa la tenim des de l'any anterior a les eleccions. Abans tenia un 124 i ara tinc un Opel Corsa TR amb nou anys i 120.000 kilòmetres. Al Banc hi havia mil duros en números rojos i ara és possible que el saldo negatiu haja augmentat, ¡més encara! Després, dels meus pares, tinc un petit apartament a Sant Vicent.

—¿Quants afiliats del PSOE saben qui era Karl Liebknecht?

—El creixement del PSOE ha estat ràpid, encara que no tant com nosaltres volíem. La tensió permanent dels problemes actuals fa que, efectivament, en les agrupacions no reste temps per a la formació. L'estudi històric, d'aprofundiment rigorós, és necessari, però ha baixat molt.

—Fa quinze anys que està als hemicles. ¿Quina cosa especial ha fet per haver ocupat repetidament la llista del PSOE alacantí al Senat o al Congrés?

—¡Treballar moltíssim, com un salvatge! I tractar d'aplicar als problemes i a les coses els raonaments del sentit comú. Tal vegada per això pensaren en mi com a cap de llista o per a la secretaria general del grup parlamentari, que em permet de veure tots els problemes de conjunt,

vivament. Ara, jo sempre dubte molt, i quan s'inventen certes escoles, banderes, famílies al partit, la meua experiència respon que allò que val és treballar, actuar i raonar.

—Però cap organització és un cel transparent, on vola feliç el colom de l'Esperit Sant. Ni el PSPV-PSOE.

—A Alacant, i afortunadament a tot el País Valencià, el partit viu una època on es combinen perfectament dues coses tan imprescindibles com són un grau de debat intern i una unitat de projecte molt clara, amb acord complet sobre el líder i sobre com s'ha de desenrotllar l'organització. Aquells que per naturalesa i temperament no són massa apassionats ens hi trobem molt còmodes.

—¿Quin és el principal obstacle que impedeix un diàleg distès que encole els diversos fragments del PSOE valencià?

—Mire, en aquest moment es podria comptar amb els dits d'una mà la gent que no està d'acord amb el projecte polític que duu endavant el PSPV-PSOE. I, quant al liderat, ni a l'àmbit de l'estat ni al del país trobaríem ara una altra fórmula que fóra millor i poguera elevar el rendiment de l'actual equip de direcció. L'organització és vella, amb molta tradició, però no es donen les condicions perquè pugua haver-hi un debat unitari perquè, quant als elements claus, no hi ha diferents posicions.

—El secretari general del PSPV-PSOE, Joan Lerma, advoca per superar la divisió existent al seu partit entre guerristes i renovadors, el maniqueisme. ¿Això no és, perdona, un gest hipòcrita? El president ocupa una posició de força al partit.

—No veig això. Tota la meua experiència amb Lerma de secretari general, viscuda en dues executives, demostra que el seu comportament sempre ha volgut fer possible el debat i d'exigir un respecte profund per les minories. Fins i tot quan

va saltar amb més virulència el corrent d'Esquerra Socialista. Però amb aquest corrent hem pogut conviure plenament al País Valencià, i està representat a Europa, al Parlament Autònom, a l'ajuntament de València, etc.

—¿Líder ideal i PSPV ideal?

—La idea sempre és utòpica, una visió extraordinàriament perfecta, deia Plató. Però, ¡home!, Lerma i Garcia Miralles van estar junts al Consell pre-autonòmic presidit per Josep Lluís Albinyana. D'aquells anys fins ara Lerma s'ha fet com un gran castell pel que fa a maduresa personal i política. I encara és molt jove i pot créixer molt més. Té una forma de conduir el partit creant una cultura de la convivència, fent un PSPV articulat amb majories i minories, que es complementen i conviuen agradablement. Tant ell com tot el pes de Garcia Miralles a l'executiva Federal és necessari, i l'entornament és bo. Apunta allò que tots desitjaríem que sempre es mantinguera.

—El diputat i president del PSOE de l'Alacantí, Lluís Berenguer, va demanar al vice-president Narcís Serra un congrés extraordinari federal per intentar eliminar les diferències internes. ¿No seria necessari fer-ho?

—El va suggerir, però no com una necessitat. Tal vegada, tenint en compte l'esforç que ha de fer el govern amb vista a Maastricht. En qualsevol cas, difereix absolutament d'això. Un partit que fa dos anys va celebrar el seu congrés i va obtenir un programa, el 2000, després d'un debat ampli i una discussió molt forta, i que va concloure amb una executiva del cent per cent, no crec que el necessite. Ni tan sols una minoria relativament significativa el demana.

—Berenguer té un peu fora del partit i l'altre al límit.

—No. Berenguer és un bon parlamentari. No té més a favor o en contra que la seua feina.

“En aquesta legislatura hem procurat obtenir les iniciatives no exclusivament pels nostres escons”.

ARXIU

—El PSOE ha encetat aquests mesos, i a corre-cuita, la rehabilitació pública i pre-electoral de l'ex-president del govern espanyol, Alfonso Guerra. ¿Era imprescindible?

—Aquest és un dels fets més clars on es pot veure, encara que amb altres formes, la lluita de classes. No pense en la rehabilitació, sinó en els dos anys de tremenda persecució. Cal tenir un caràcter i un tremp especial per poder resistir tota aquella pluja de calúmnies i de difama-

cions. Per tant, m'alegre que haja decidit eixir, perquè quan ix no és només Alfonso Guerra, és el partit i és Felipe González. Opine que en el moment que va deixar a banda els treballs de govern i s'ha dedicat al partit, aquest s'ha demostrat com el seu paper. Guerra no és més que allò que la majoria amplíssima que el PSOE pensa i representa.

—Va ser conseller de Cultura del Primer Consell Pre-autonòmic. ¿No ha tingut ganes de tornar de Madrid, de fer

de nou política pel país o la ciutat? ¿Ha oblidat la mar?

—¿Què va! Sóc l'exemple de la contradicció. Fonamentalment vaig ficar-me en política activa per fer política per al meu País Valencià, i després em trobe fent-la des del centre. ¿Tornar?, no m'hi negue, però no crec que siga possible perquè la vida d'un, i també la vida política, va encarrilant-se pas a pas per petits fets. Però, quan estic quatre dies a Alacant i em torne a Madrid, em pare dos minuts, i dic, “però Josep, ¿què fas tu aquí?, ¿quinze anys aquí, a l'altiplà! I és que jo necessite la mar per respirar, no per banyar-me, ¿que això és el de menys! No com un consumidor, que encara nade molt malament, sinó com atmosfera vital. El sentit utilitari de la mar no té massa importància.

—Era març del 1982 quan va dir: “El Senat només ensenya a perdre les votacions, perquè UCD sempre té una còmoda majoria”. ¿Cóm se sent ara que vostès les guanyen totes sense cap esforç?

—No, jo, això... L'ex-senador català Subirachs, un home gran que ja havia estat a la República, acostumava a dir: “Les votacions només es perden una sola vegada, el dia electoral, la resta ve donades per aquesta”. ¿Per tant, vam perdre una vegada, però cap altra des del 82 fins ara! Dóna una absoluta seguretat, però també una terrible preocupació. Per això, almenys en aquesta legislatura hem procurat, i tenim majoria suficient, obtenir les iniciatives no exclusivament pels nostres escons. I així fa no res vam aconseguir renovar el Tribunal Constitucional. Bé, amb 120 dies de retard, ¡un disbarat!, però és el temps que va costar arribar a un acord amb CiU, el CDS i IU.

—Però sense obtenir el consens del PP. Sembla que resultava més fàcil arribar a pactes amb la vella guàrdia de Manuel Fraga que amb la nova generació de José María Aznar i Alvarez Cascos. El nou centre-dreta...

—... ¡O la dreta-centre, totes les combinacions imaginables! Sí, almenys fins ara és extraordinàriament complicat arribar a acords amb la direcció de l'actual PP i del seu grup parlamentari. Abans, combinaven la defensa del programa de la seua opció amb la participació global institucional, però des del principi d'aquesta legislatura busquen la confrontació permanent en temes que, evidentment, s'han d'intentar excloure de la pugna partidària, com la lluita contra el terrorisme. Per tant, a una banda resta el PP

i a l'altra tot l'arc parlamentari. No sé si ells guanyaran alguna cosa, però mantenen un comportament totalitari.

—*La coalició PSOE-CiU-PNB funciona. ¿Passaran del consens al govern?*

—A Espanya, quan ha dominat una dreta o el totalitarisme hem patit els progressistes, els socialistes, els partits nacionalistes. En la vida parlamentària funciona, no d'una manera automàtica ni rígida, sinó en determinades qüestions, una facilitat de contacte entre tots tres partits. ¿Això prefigura alguna cosa? No, el PSOE pot perfectament traure una majoria suficient en les properes eleccions per a governar, però en qualsevol cas estimularà aquests tipus de contactes en tot els usos que puga.

—*¿Els partits nacionalistes de centredreta són els seus aliats naturals? Una part important de la població pensa que hauria de ser-ho Izquierda Unida.*

—IU es va decantant perillosament cap a postures molt radicals, i coincideix massa vegades amb el PP. És evident que en l'últim congrés que ha celebrat ha manifestat divergències importants entre els diferents sectors, però mentre la política continue molt determinada per l'àrea majoritària serà molt difícil arribar a acords com el del Constitucional. Tot el contrari. Ens ha estat fàcil de trobar-nos als ajuntaments, inclús en governs autonòmics, i possiblement en les feines d'estat algun dia serà possible, però a curt termini el partit socialista no necessita aliats per poder continuar governant. Dependrà del suport ciutadà, però confiem que, per la tasca feta, i a pesar de les dificultats del moment poguem governar tots sols.

—*El nostre Estatut d'Autonomia ha complert deu anys. ¿Les il·lusions que mantenia quan la redacció de l'Estatut d'Elx, aquell programa ardent, vigorós, de reconstrucció valenciana, no s'han erosionat per l'Estatut que tenim? De segur que em dirà que no.*

—Ha, ha ha! És clar. Em trobe plenament satisfet. Crec que no podem anar més enllà i que l'Estatut està absolutament equiparat al del País Basc o Catalunya, i per tant que tota aquella lluita dels valencians per la llibertat i l'autonomia, doncs, l'hem guanyada. S'ha aconseguit, a més, duent una pressió autonomia-govern central que no ha estat prou escandalosa per ocupar primeres pàgines.

—*¿Després de Fuster...?*

—¡Ah, Fuster! Tinc ací, al passadís de casa una fotografia que aquests dies re-

“Fuster ha estat l'únic polític amb la suficient empenya per a una època de negociacions”.

ARXIU

cordava a Madrid, de seguida que vaig assabentar-me de la seua mort. És un retrat de quan era conseller. Hi estem, en línia, Fuster, el gran cartellista Josep Renau, i jo. La recordava amb un sentit un poc trist i quasi tràgic, perquè ara el que queda en la llista sóc jo. Bé, després de Fuster, al marge de les individualitats, ha de venir el funcionament normal de les institucions valencianes, com el Consell Valencià de Cultura. Tal vegada Fuster ha estat l'únic polític amb la suficient empenya per a una època de negociacions. Sí, Fuster va estar el gran polític del País Valencià als anys seixanta i finals del cinquanta, encara que sempre va resistir-se a aquesta definició.

—*Tota definició acota un límit.*

—Feia temps que no havia parlat amb Joan Fuster i ho lamente. Però Fuster se'n deu haver anat amb el sabor aquest mig dolç mig amarg de veure que algunes coses per les quals havia lluitat donadament han anat endavant, i que d'altres no eren, i no són, com ell les havia volgut o imaginat.

—*¿Fuster transmutat com la matèria, reencarnat en el país?*

—S'han fet moltes coses d'allò que ell plantejava, estudiava, proposava, en la vida política valenciana gràcies al govern autonòmic. ¡Tant de bo si aquest País no necessitara més un Joan Fuster!

Ismael Belda